31963D0266

PADOMES LĒMUMS
(1963. gada 2. aprīlis), kas nosaka kopējas profesionālās izglītības politikas īstenošanas vispārīgos principus

(63/266/EEK)

EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas līgumu un jo īpaši tā 128. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ([1]),

tā kā, lai pildītu Līgumā noteikto pienākumu nodrošināt augsta līmeņa nodarbinātību, īstenojot savu ekonomisko politiku, dalībvalstīm attiecīgi jārīkojas, lai pielāgotu sava darbaspēka iemaņas izmaiņām vispārējā ekonomikas situācijā un ražošanas tehnoloģijā;

tā kā uz strauja kopējā tirgus veidošanās fona un saistībā ar koordinētu reģionālo politiku un kopējas lauksaimniecības politikas pakāpenisku attīstību, strukturālās izmaiņas, kas šobrīd ir vērojamas noteiktās ekonomikas jomās, rada neatliekamas problēmas profesionālās izglītības un pārkvalifikācijas jomā;

tā kā kopēja profesionālās izglītības politika, kura saskaņā ar Līguma 128. pantu var dot savu ieguldījumu gan valstu ekonomikas, gan kopējā tirgus saskaņotā attīstībā, šo politiku būtu jānosaka, ņemot vērā Līgumā izvirzītos vispārīgos mērķus un jo īpaši tā preambulu un 2. pantu;

tā kā efektīvas kopējas profesionālās izglītības politikas īstenošana veicina strādājošo brīvu pārvietošanos;

tā kā būtu jāievēro katra cilvēka pamattiesības uz profesijas, mācību un darba vietas izvēles brīvību;

tā kā katram cilvēkam savas darba dzīves dažādos posmos būtu jāsaņem atbilstīga pamatizglītība un tālākizglītība, kā arī iespēja veikt jebkādu nepieciešamo profesionālo pārkvalifikāciju;

tā kā kopējas profesionālās izglītības politikas vispārīgo principu īstenošana būtu jāattiecina uz to visu jauniešu un pieaugušo profesionālo izglītību, kuri varētu strādāt vai strādā amatos līdz pat pārvaldes līmenim, un tā kā īpaša nozīme ir skolotāju un instruktoru pamatizglītībai un tālākizglītībai;

([1]) OV 31, 26.4.1962., 1034./62. lpp.

tā kā, lai sasniegtu mērķus, ko paredz turpmāk minētie vispārīgie principi, nepieciešama darbība ne tikai atsevišķas valsts līmenī, bet arī jādod iespēja Komisijai ierosināt Padomei vai dalībvalstīm piemērotus pasākumus, kas veicami saskaņā ar Līgumu, un tā kā tas nozīmē ciešu sadarbību gan pašu dalībvalstu starpā, gan starp dalībvalstīm un Kopienas kompetentajām iestādēm;

tā kā, Komisijas paspārnē izveidojot Konsultatīvo komiteju, vēlams nodrošināt sadarbību starp tām dalībvalstu valsts un privātajām organizācijām, kuras ir īpaši ieinteresētas profesionālās izglītības problēmu risināšanā;

tā kā turpmāk minētie vispārīgie principi ir būtiski Kopienas pašreizējiem ekonomiskajiem un sociālajiem apstākļiem, un tā kā laika gaitā Kopienas mainīgo prasību kontekstā tie var tikt pakāpeniski paplašināti,

IR PIEŅĒMUSI ŠĀDU LĒMUMU.

Tiek noteikti turpmāk minētie kopējas profesionālās izglītības politikas īstenošanas vispārīgie principi.

Pirmais princips

Kopēja profesionālās izglītības politika nozīmē saskaņotas un proporcionāli pieaugošas kopējas darbības, kas paredz to, ka katra dalībvalsts izstrādā programmas un nodrošina, ka tās īsteno saskaņā ar šā lēmuma vispārīgajiem principiem un izrietošajiem pasākumiem to piemērošanai.

Vispārīgajiem principiem ir jāveicina katra cilvēka iespējas saņemt atbilstīgu izglītību, ņemot vērā profesijas, mācību un darba vietas izvēles brīvību.

Šie vispārīgie principi ir attiecināmi uz to visu jauniešu un pieaugušo apmācību, kuri varētu strādāt vai strādā amatos līdz pat pārvaldes līmenim.

Dalībvalstis un Kopienas kompetentās iestādes ir atbildīgas par minēto vispārīgo principu piemērošanu Līguma kontekstā.

Otrais princips

Kopējas profesionālās izglītības politikas pamatmērķi ir:

a) radīt nosacījumus, kas garantē atbilstīgu profesionālo izglītību visiem;

b) savlaicīgi organizēt piemērotas izglītības iespējas, lai nodrošinātu dažādos saimnieciskās darbības sektoros pieprasīto darbaspēku;

c) paplašināt profesionālo izglītību, pamatojoties uz vispārējo izglītību līdz līmenim, kas pietiekams, lai veicinātu harmonisku personības attīstību un apmierinātu prasības, ko izvirza tehnikas attīstība, jaunas ražošanas metodes un sociālā un ekonomiskā attīstība;

d) dot iespēju katram cilvēkam apgūt tehniskās zināšanas un iemaņas, kas vajadzīgas, lai strādātu konkrētā profesijā un sasniegtu iespējami augstāko kvalifikācijas līmeni, tai pašā laikā jo īpaši veicinot jauniešu intelektuālo un tikumisko izaugsmi, pilsonisko audzināšanu un fizisko attīstību;

e) izvairīties no nelabvēlīga pārtraukuma starp vispārējās izglītības pabeigšanu un profesionālās izglītības uzsākšanu vai pārtraukumiem profesionālajā izglītībā;

f) veicināt profesionālās izglītības pamatu apgūšanu un tālākizglītību un, ja nepieciešams, dažādiem darba dzīves posmiem piemērotu pārkvalifikāciju;

g) piedāvāt katram cilvēkam, saskaņā ar viņa vēlmēm un spējām, apgūt darbā noderīgas zināšanas un pieredzi, un, pateicoties pastāvīgas profesionālās pilnveidošanās iespējām, iegūt paaugstinājumu darbā vai saņemt zināšanas jauna un augstāka līmeņa darba veikšanai;

h) cieši saistīt dažādos arodmācību veidus ar daudzveidīgajām ekonomikas jomām, lai, pirmkārt, profesionālā izglītība labāk atbilstu gan ekonomikas vajadzībām, gan izglītojamo interesēm, un, otrkārt, lai profesionālās izglītības pārstāvētās problēmas visur saņemtu pienācīgu darījumu un profesionālo aprindu uzmanību.

Trešais princips

Ieviešot kopēju profesionālās izglītības politiku, īpašu uzmanību pievērš:

— gan valsts, gan Kopienas līmeņa prognozēm un aplēsēm pardažādās ražošanas jomās strādājošo kvantitatīvajāmun kvalitatīvajām prasībām,

— pastāvīgai jauniešu un pieaugušo informācijas un vadības vai profesionālo konsultāciju sistēmai, kas balstīta uz individuālo spēju apzināšanu, mācību un darba iespējām un darbojas ciešā sadarbībā ar ekonomikas ražošanas un sadales sektoriem, profesionālās izglītības iestādēm un skolām,

— katra cilvēka iespējām jebkurā laikā izmantot iepriekšminēto sistēmu gan pirms profesijas izvēles, gan arodmācību un savas darba dzīves laikā.

Ceturtais princips

Atbilstīgi vispārīgajiem principiem un tajos noteikto mērķu sasniegšanai Komisija var Padomei vai dalībvalstīm, saskaņā ar Līgumu, ieteikt tādus piemērotus pasākumus, kas Komisijai var likties vajadzīgi.

Bez tam, ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm, Komisija veic dažādas profesionālās izglītības jomas studijas un pētījumus, kas nodrošinās kopējas politikas izveidi, jo īpaši nolūkā veicināt nodarbinātības iespējas un strādājošo ģeogrāfisko un profesionālo mobilitāti Kopienā.

Bez tam tā sagatavo sarakstu par izglītības iespējām dalībvalstīs, salīdzina to ar pastāvošajām prasībām, lai noteiktu dalībvalstīm ieteicamās darbības un norādītu, ja vajadzīgs, prioritāšu secību; šādā gadījumā, Komisija veicina divpusēju un daudzpusēju līgumu slēgšanu.

Komisija seko šādu pasākumu attīstībai, salīdzina to rezultātus un informē par tiem dalībvalstis.

Lai paveiktu uzdevumus, kas tai uzticēti profesionālās izglītības jomā, Komisijai palīdz trīspusēja Padomdevēja komiteja, kuras sastāvu un darbības noteikumus pēc Komisijas atzinuma saņemšanas izstrādā Padome.

Piektais princips

Lai veicinātu plašākas zināšanas par visiem faktiem un publikācijām attiecībā uz profesionālās izglītības stāvokli un attīstību Kopienā un lai modernizētu pašreizējās mācību metodes, Komisija veic visus piemērotos pasākumus, uzkrājot, izplatot un veicot jebkādas noderīgas informācijas, literatūras un mācību līdzekļu apmaiņu starp dalībvalstīm. Tā nodrošina, galvenokārt, sistemātisku literatūras izplatīšanu par jau izmantotiem vai nākotnē ieviešamiem jauninājumiem.

Dalībvalstis, savukārt, sniedz Komisijai visu nepieciešamo palīdzību un atbalstu šo daudzveidīgo uzdevumu īstenošanā un jo īpaši apgādā ar jebkādu noderīgu informāciju par valstu profesionālās izglītības sistēmu pašreizējo stāvokli un attīstību.

Sestais princips

Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm, veicina profesionālās izglītības jomā gūtās pieredzes tiešu apmaiņu, kas varētu ļaut par profesionālo izglītību atbildīgajām iestādēm un šajā jomā strādājošiem speciālistiem iepazīties ar un pētīt sasniegumus un jauninājumus profesionālās izglītības jomā citās Kopienas valstīs.

Šādu apmaiņu veic, galvenokārt, organizējot mācību semināru, apmeklējumu programmas un mācoties profesionālās izglītības iestādēs.

Septītais princips

Viens no iedarbīgas profesionālās izglītības politikas pamatfaktoriem ir pienācīga skolotāju un instruktoru izglītība, kuru skaits būtu jāpalielina un kuru tehniskās un pedagoģiskās iemaņas būtu jāattīsta.

Dalībvalstis ar Komisijas palīdzību, ja vajadzīgs, veicina jebkādus pasākumus, kas varētu uzlabot un attīstīt šādu izglītību, jo īpaši, pasākumus, kas nodrošina nemitīgu pielāgošanos ekonomikas un tehnikas jomas attīstībai.

Veicina instruktoru, kas pieaicināti no augsti kvalificētu strādājošo vidus, izglītošanu. Jātiecas uz instruktoru izglītības saskaņošanu; lai panāktu šādu saskaņošanu, var izmantot visu veidu pieredzes apmaiņu un citus līdzīgus, piemērotus, jo īpaši Sestajā principā minētos līdzekļus.

Kopienas valstis veic īpašus pasākumus, lai veicinātu skolotāju un instruktoru pamatizglītību un tālākizglītību darbam Kopienas mazāk attīstītajos rajonos, jaunattīstības valstīs un jo īpaši teritorijās, kas saistītas ar Kopienu.

Astotais princips

Kopējā profesionālās izglītības politika jāveido tā, lai jo īpaši sekmētu izglītības līmeņu pakāpenisku saskaņošanu.

Sadarbībā ar dalībvalstīm un saskaņā ar prasībām Komisija attiecībā uz dažādu profesiju, kam nepieciešama specifiska izglītība, sagatavo svarīgāko kvalifikāciju standartizētus aprakstus, kas vajadzīga dažādos līmeņos.

Pamatojoties uz tiem, būtu jātiecas uz standartu saskaņošanu, kas nepieciešama sekmīgai gala eksāmenu kārtošanai, ņemot vērā sertifikātu un citu dokumentu, kas apstiprina profesionālās izglītības pabeigšanu, savstarpējo atzīšanu.

Dalībvalstīm un Komisijai jāveicina Eiropas mēroga konkursu un pārbaudījumu organizēšana.

Devītais princips

Lai sasniegtu līdzsvaru starp darbaspēka piedāvājumu un pieprasījumu Kopienā, un, ņemot vērā šim mērķim veiktās prognozes, dalībvalstis un Komisija var sadarboties, veicot atbilstīgus pasākumus un, jo īpaši, sastādot piemērotas izglītības programmas.

Šādu pasākumu un programmu mērķis ir paātrināt pieaugušo izglītības un profesionālās pārkvalifikācijas tempus, ņemot vērā situācijas, ko rada ekonomikas paplašināšanās vai pēkšņa lejupslīde, tehnoloģiskas un strukturālas izmaiņas un noteiktu profesiju, profesionālo grupu vai atsevišķu reģionu īpašās prasības.

Desmitais princips

Piemērojot kopējas profesionālās izglītības politikas vispārīgos principus, īpaša uzmanība jāpievērš atsevišķu darbības nozaru vai atsevišķu kategoriju personu specifiskajām problēmām; šajā ziņā var veikt īpašus pasākumus.

Pasākumiem, kurus veic ar mērķi izveidot kopēju profesionālās izglītības politiku, var būt kopējs finansējums.

Briselē, 1963. gada 2. aprīlī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

Eugène SCHAUS